

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Deres ref./Your ref.:

Vår ref./Our ref.:

Dato/Date:

125/TW/LV/2006-61

Oslo, 16. februar 2009

Høring om gjennomføring av Inspire-direktivet

Norsk Romsenter har mottatt skriv fra Miljøverndepartementet datert 7. november 2008, om EUs Inspire-direktiv med forslag om en ny tilhørende geodatalov, med svarfrist 15. februar 2009.

Norsk Romsenter har følgende kommentarer:

Norsk Romsenter er et forvaltningsorgan under Nærings- og handelsdepartementet. Norsk Romsenter er Statens koordinerende organ for romvirksomhet, med et særlig fokus på samfunnsnytte og industriell ringvirkning fra romvirksomheten.

Norsk Romsenter representerer Norge i flere internasjonale fora for romvirksomhet, spesielt i den europeiske romorganisasjonen European Space Agency (ESA). Norge er fullt medlem i ESA.

Norsk Romsenter er ikke medlem av *Norge digitalt*, og produserer ikke selv geodata fra satellitter. Romsenteret har tett dialog med Statens Kartverk om aktuelle saker vedrørende satellittbilder.

Innen romvirksomhet er det særlig feltet Jordobservasjon som har relevans for Inspire-direktivet. Jordobservasjonssatellitter foretar fjernmåling av jordas overflate, hav eller atmosfære, og det produseres dermed bilder eller datasett som potensielt kan berøres av Inspire-direktivet. Jordobservasjon er et felt i sterk vekst internasjonalt.

Det er satellitteieren som i utgangspunktet eier målingene som sendes ned fra den enkelte jordobservasjonssatellitt.

Postadr./Postal address:
P.O. Box 113 Skøyen
N – 0212 OSLO, Norway

Telefon/Telephone:
22 51 18 00
+ 47 22 51 18 00

Telefax:
22 51 18 01
+ 47 22 51 18 01

Bank: Den norske Bank
IBAN nummer / IBAN No.
NO15 7694 0563 506

Kontor/Office:
Drammensveien 165

e-mail: spacecentre@spacecentre.no
web: www.romsenter.no/www.spacecentre.no

Foretaksnr./Enterprise No.
NO 886 028 482

Mange land har nasjonale jordobservasjonssatellitter. Dette gjelder ikke Norge, og det foreligger heller ingen umiddelbare planer om norske jordobservasjonssatellitter.

Det finnes en rekke kommersielt eide jordobservasjonssatellitter i bane rundt jorda. Ingen norske firmaer har, eller har planer om, egne jordobservasjonssatellitter, så vidt Norsk Romsenter kjenner til.

Norge er gjennom deltakelse i den europeiske romorganisasjonen ESA og meteorologiorganisasjonen EUMETSAT deleier i en rekke jordobservasjonssatellitter. Dette er organisasjoner som jobber tett sammen med EU-kommisjonen, og konsekvensene av Inspire-direktivet for disse felles-satellittene vil bli diskutert og besluttet i fora hvor Norge deltar.

Det mest aktuelle jordobservasjonsprogrammet i Europa nå, er Global Monitoring for Environment and Security - GMES. Her er EU-kommisjonen en av deltakerne, og bidrar tungt økonomisk. I utviklingen av GMES har Inspire-direktivet vært en integrert del av prosessen. En rekke GMES-satellitter (kalt Sentinel-1, Sentinel-2, osv) er under bygging i Europa for oppskytning fra 2011. Data-policy for disse satellittene er ikke fastlagt enda, men vil bli besluttet i løpet av de neste par årene i lys av Inspire-direktivet.

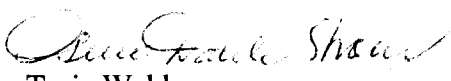
Norge har en langsiktig bilateral avtale med Canada og det kommersielle kanadiske eierskapet for radarsatellitten Radarsat-2. Under denne avtalen, som varer til og med 2014, har Norsk Romsenter sikret rettigheter for bruk av en viss årlig mengde Radarsat-data i alle norske offentlige etater og forskningsmiljøer. Disse radarbildene vil imidlertid, i henhold til Radarsat-avtalen, ikke kunne tilgjengeliggjøres for menigmann. Radarbildene inngår heller ikke i *Norge digitalt* i dag.

Både norske etater og European Space Agency kjøper en del satellittbilder fra kommersielt eide satellitter. Dersom disse bildene ikke bare skal brukes i egen etat, men også legges ut for offentligheten, vil dette vanligvis føre til at man må betale satellitteieren en vesentlig høyere pris pr bilde. Det vil således være et kostnadsspørsmål dersom gjeldende praksis for bruk av kommersielle satellittbilder i enkelte norske etater skal endres som en konsekvens av Inspire-direktivet.

Kongsberg Satellite Services a.s. (KSAT) er et delvis statlig eiet kommersielt firma som opererer satellittbakkestasjoner på norsk jord. Ved KSATs bakkestasjoner leses det ned store mengder satellittbilder på oppdrag for satellitteierne. Dette er betalte oppdrag hvor satellitteier har eierskap til dataene. KSAT raffinerer også nedleste satellittdata til betydelige mengder geodata på oppdrag fra ulike kunder i inn- og utland. Det er Norsk Romsenters vurdering at KSATs virksomhet ikke omfattes av Inspire-direktivet eller den foreslåtte Geodataloven.

Konklusjon:

Norsk Romsenter vurderer det slik at Inspire-direktivet og den foreslåtte norske geodataloven ikke legger vesentlige hindringer i veien for norske bakkestasjonstjenester eller bruk av satellittdata i Norge. Det understrekes at den allerede inngåtte avtalen med Canada om Radarsat-2 må respekteres, og gjør at Radarsat-bilder ikke kan omfattes av Inspire de nærmeste årene. Dersom Norsk Romsenter på sikt skal inngå en avtale med Canada om deltakelse i neste generasjon Radarsat, må det vurderes om det i en slik avtale skal tas høyde for at radarbildene skal legges inn i *Norge digitalt*.

for Terje Wahl
Avdelingsdirektør